

Đang bận thì chuông điện thoại réo, chị Hải bảo cậu con trai bốn tuổi: "Ai hỏi thì con bảo mẹ đi làm chưa về nhé". Cậu bé nhấc điện thoại lên, trả lời theo đúng ý mẹ. Chị khen con "giỏi".

Cũng như nhiều ông bố, bà mẹ khác, chị Hải đã vô tình dạy cho con những bài học đầu tiên về nói dối.

Những người làm cha mẹ luôn đòi hỏi con phải "khai thật" với mình và trong thâm tâm ai cũng mong muốn con cái trở thành người trung thực. Thế nhưng, chính họ lại làm cho con "rối loạn" vì "nói một đường, làm một nẻo".

"Chuyện con nít"

Nghỉ hè, vợ chồng chị Chuyên, TP.HCM đưa hai đứa con gái về quê ở miền Trung. Khi chuyển tàu tốc hành chuyên bánh, chị Chuyên dặn cô con gái nhỏ: "Chú soát vé hỏi con bao nhiêu tuổi, con trả lời năm tuổi nhé". Cô bé ngạc nhiên: "Nhưng con đã sáu tuổi, học gần xong lớp một rồi mà". "Khai đúng tuổi để người ta bắt mua vé. Mẹ đã mua ba vé, con nằm chung giường với chị là ổn rồi!".

Cô bé cũng nói theo mẹ, nhưng khi người soát vé đi khỏi, cô bé càu nhàu với chị: "Em đã sáu tuổi rồi, em không thích năm tuổi, vì phải học lại lớp chồi". Chị Chuyên không biết, mình vừa dạy cho con bài học thiếu trung thực chỉ vì cái lợi nhỏ trước mắt.

Vợ chồng anh Hoàng cũng rơi vào trường hợp này. Trong bữa cơm, anh Hoàng than phiền với vợ về những kế hoạch mới ở công ty mà anh không đồng tình với quan điểm của giám đốc. Chị vợ góp ý với chồng: "Anh cứ làm ra vẻ ủng hộ cấp trên, để người ta khỏi để ý đến mình. Cứ bảo là anh đang học thạc sĩ, nên bận nghiên cứu tài liệu".

Đứa con gái 12 tuổi chen ngang: "Chuyện gì con không thích là con nói liền" thì bị mẹ lên lớp: "Chuyện của con toàn là chuyện con nít, thích hay không thích chẳng có gì quan trọng. Khi nào con lớn, con mới biết, đâu phải lúc nào mình cũng nói theo ý của mình".

Cha mẹ phải gương mẫu

Ngay từ lúc lên hai, trẻ sẽ ghi nhớ và bắt chước theo mọi câu nói, hành vi, cử chỉ của bố mẹ. Nhiều người nghĩ, có những lời nói dối vô hại, nên hồn nhiên "phổ biến" cho con. Khi đi mẫu giáo, đến trường, có thêm những mối quan hệ ngoài gia đình, qua giao tiếp với bạn bè, người lớn... trẻ còn có nhiều cơ hội học bài học "trung thực hay không". Vì thế, cha mẹ cần phải giám sát con để kịp thời chỉnh sửa những biểu hiện thiếu trung thực nơi trẻ.

Thái độ của cha mẹ quyết định sự thành thật hay gian dối của con. Khi trẻ ý thức được rằng nói thật sẽ bị cha mẹ la mắng, trừng phạt thì nó sẽ bắt đầu áp dụng "chiêu" nói dối. Một đứa trẻ nói dối cũng rất khổ tâm vì phải sống trong trạng thái áy náy, lo sợ bị phát hiện.

Nếu con có lỗi và chịu nói thật, cha mẹ đừng trách mắng mà nên xử lý thật công bằng, phân tích lỗi, yêu cầu con không được tái phạm, đồng thời động viên tinh thần dũng cảm nói thật của trẻ.

Điều cần thiết nhất là bố mẹ nên để con thấy được nhiều tấm gương trung thực, trong đó, mình phải là người gương mẫu nhất. Bạn cũng có thể cho con tiếp cận với những cuốn sách, bộ phim nói về những nhân vật thật thà, thẳng thắn cùng với lời bàn của cha mẹ.

Theo Phụ Nữ